Ao. 1856. Donderdag

No. 44. 10 April.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1856.

7 April. Van de slaven: *Cesar*, geboren in 1815, waarvan de moeder onbekend is, *Apollo*, geboren in 1816, waarvan de moeder onbekend is, *Julia*, geboren in 1839, dochter van *Maria*, *Thomas*, geboren in 1841 en *Anton*, geboren in 1844, kinderen van *Genie*, *Truitje*, geboren in 1843 en *Amelia*, geboren in 1846, kinderen van *Phibic*, — allen toebehoorende aan G. C. B. Weissenbruch (nu boedel).

» » Van het slavenkind *Julius*, geboren in 1853, zoon van *Coquette*, toebehoorende aan Plantaadje *Geijersvlijt*, divisie *Para*.

» » Van de slavin *Antje*, geboren in 1831, dochter van *Zwaantje*, toebehoorende aan F. van K. van Heijnen.

De waarnemende Gouvernements Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Tweede afkondiging.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 9 April 1856.

Alzoo Theodora Catharina Val van het Gouvernement heeft verzocht, om het Erf La. F No. 173, in pacht te mogen bekomen.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten op het bedoeld erf, eenig eigendoms of ander regt te kunnen doen gelden, opgeroepen, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, hunne reclames, met overlegging van bewijsstukken ter Gouvernements Secretarie in te dienen.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

POLITIE.

Bij deze wordt ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat ter zake van noodige herstellingen van het *RIOOL* loopende langs het huis in de *Klipsteenen Straat* La. A No. 246*b*, de passage aldaar, van at de *Keizer* en *Wagenweg Straten*, gedurende eenige dagen voor Rij- en Voertuigen zal zijn afgesloten.

De Procureur Generaal,
J. Æ. LISMAN.

DE COMMISSIE *tot regeling der belasting wegens Quota van Suiker Plantagien en Houtgronden*, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat zij tot het aannemen en beoordeelen der aangifte en verdere bewijsstukken, voorgeschreven bij art. 5 der Publicatie van 4 September 1854 G. B. No. 9, behalve de vroeger geannonceerde, nog eene vergadering zal houden op Dingsdag den 22sten dezer maand.

Paramaribo, den 7 April 1856.

De Commissie voornoemd,
A. WILDEBOER,
waarn. Administrateur van Financien,
Voorzitter.

Hijpotheek.

(4478) Den 7den April 1856. J. H. C. Wolff, 1e. hijpotheek ten behoeve Weesmeester dezer kolonie, voor diverse minderjarigen, te vestigen op de Huizen en Erven, het 1e. aan den *Waterkant* N. W. La. A No. 174, O. W. La. A No. 76 en het 2e. aan de *Soldaten straat*, N. W. La. B No. 30, O. W. La. D No. 64.

Paramaribo, den 7 April 1856.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Transport.

(4252) Den 9den April 1856. E. van Emden qq., H. G. Roux qq. en P. May qq. i J. en T. van Marselis te *Amsterdam*, directeuren van het fonds van negotiatie door wijlen W. G. Deutz opgeregt; aan P. C. Vereul van de gronden van plantaadje *L'Avanture*, met de daarop zich bevindende gebouwen, gelegen aan de rivier *Cottica*, tusschen de plantaadjen *Twijfelachtig* en *Nieuw Levant*.

Hijpotheek.

Den 9n. April 1856. J. Oogstman, 1e. Hijpotheek, ten behoeve Weesmeester dezer kolonie voor diverse minderjarigen en te vestigen op het Huis en Erf aan de *Malibatrum straat*, N. W. La. B No. 193, O. W. La. C No. 53.

Paramaribo, den 9 April 1856.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

(4947) Op Dingsdag den 15den dezer, des voormiddags ten *negen* ure zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, bij en door den Vendumeester A. Salomons, publiek doen verkoopen:

Twee **STEEN-EZELS** en *twee KARREN* en *TUIGEN*, aankomende den Boedel P. A. Steijn.

Paramaribo, den 9 April 1856.

De Curator voornoemd,
CHs. LIONARONS.

De *COMMISSIE van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in Nederland te Suriname*, heeft de eer ter kennis te brengen, dat de *COLLECTE* dit jaar zal aanvangen op Maandag den 14n. dezer, met geslotene bussen aan de huizen der ingezetenen van *Paramaribo*.

Deze liefdadige inrigting bevelen wij aan ieder edeldenkenden aan, als ten doel hebbende het lot te verbeteren van hen, die hieronder worden aangegeven:

Verminkten in de oorlogen van 1813, 1814 en 1815;

Blinden, die bij *Waterloo* hebben gestreden;

Nageblevenen van gesneuvelden in die jaren;

Verminkten in den strijd tegen *Belgie*;

Nageblevenen van gesneuvelden in *Brussel*, de citadel van *Antwerpen* en op de *Schelde*;

Blinden en verminkten die in de Overzeesche Kolonien hebben gestreden;

Gebrekkige zeelieden.

Paramaribo, den 7 April 1856.

De Commissie voornoemd,
J. C. DE NORMANDIE 's JACOB,
Luit. Kolonel.
J. F. A. VAN ROSEVELT,
2e. Luitenant.

SEQUESTERS

der plantaadje *Waterloo*, bieden bij inschrijving, tegen *Kontante Betaling*, te koop aan:

20 BALEN SCHOONE KATOEN, liggende ter Landswaag.

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof tot Vrijdag den 11n. dezer, des morgens ten *negen* ure, aangenomen en aldaar geopend worden ten overstaan van den Heer gecommitteerde tot de zaken van Curatele en Sequestratie.

Het hoogste bod goedgekeurd wordende, zal de *Katoen*, onmiddellijk na de toewijzing, in ontvang moeten genomen worden. (4948)

Paramaribo, den 9 April 1856.

SEQUESTERS

der Plantaadje *Sarah*, bieden bij inschrijving, tegen *Kontante Betaling*, te koop aan:

50 BALEN SCHOONE KATOEN, liggende ter Landswaag.

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof tot Zaturdag den 12 dezer, des morgens ten 9 ure, aangenomen en aldaar geopend worden ten over-

staan van den Heer Gecommitteerde tot de Zak n van Curatele en Sequestratie.

Het hoogste bod goedgekeurd wordende, zal de *Katoen*, onmiddellijk na de toewijzing, in ontvang moeten genomen worden.

Paramaribo, den 9 *April* 1856.

(4479)

Schutterij van *Paramaribo*.

Het A..slag, Register der Contributieschuldigen over dit jaar in gereedheid zijnde, zoo worden belanghebbenden geinformeerd, dat hetzelve van heden af tot en met den 18den dezer, ten kantore van den Kwartiermeester ter inzage is liggende.

Paramaribo, den 9 *April* 1856.

De Majoor Kommandant der Schutterij voornoemd,

B. C. VAN DEN ENDE.

Nieuwstijdingen.

Engeland.

De jongste verhandelingen in het Hoogerhuis over de toelating van lord Wensleydale (Parke) onder een pairs patent, hetwelk de waardigheid tot het leven beperkt, en waarvan wij in een vorig nommer reeds melding hebben gemaakt, werden met eene belangstelling vernomen, waarvan men zich geen denkbeeld kan vormen in landen, waarvan men de aristokratische voorregten minder toegedaan is dan in Groot-Brittannie. De discussie werd geopend door Lord Lijndhurst, een grijsaard van 85 jaren, die in Noord-Amerika vóór de onafhankelijkheidsverklaring geboren, ook ditmaal met hetzelfde onverzwakte geheugenis en dezelfde klaarheid zijne rede hield, waarmede hij reeds gedurende eene halve eeuw als een der leidslieden in de Britsche welsprekendheid geldt. Hij werd door graaf Granville beantwoord, de jonge partijvoerder in het Hoogerhuis, die met uitstekenden smaak, scherpzinnigheid en veel geleerdheid, den regeringsmaatregel verdedigde. De zaak komt hierop neder: Is het nuttig en toe te laten om het erfelijk karakter van de pairie te verzwakken? Men weet dat er ongeveer 500 familien zijn, welke de erfelijke zitting in het Huis der lords hebben. Dit wordt door het creëren van pairs versterkt, hetwelk soms geschiedt op grond van politieke verbindingen, die door aanzienlijken grondeigendom ondersteund worden, doch menigvuldiger wegens uitstekende, op de vloot of bij de armee, of in hoogere regtsambten aan den lande bewezen diensten. De hooge familien Shaftesbury, Somers, Bathurst, Cowper, Mansfield, Ellenborough, Cottenham, Denman en vele anderen, hebben hunne pairien te danken aan uitstekende regtsgeleerden, die uit de geregtshoven naar het Hoogerhuis zijn opgeklommen. Wijders oefent het Hoogerhuis ook regterlijke functien als hof van appel uit, zoodat een zeker aantal regtskundige pairs volstrekt noodzakelijk is, om het tot deze pligten in staat te stellen, wanneer het die niet geheel aan de beslissing van den lord-kanselier wil overlaten. Nu geschiedde het niet zelden, dat regtskundigen tot de waardigheid van pair opklommen, wier zonen noch hunne talenten, noch hun inkomen erfden. Zulke personen nu strekken der pairie tot oneer; hun rang wordt hun tot last. Zou het niet doelmatiger zijn, de door persoonlijke verdiensten verheven lords, als zij geen voldoend vermogen bezitten, de waardigheid slechts voor hun leven te laten bekleeden? Daarop doelt de maatregel van de regering, maar het Hoogerhuis toont zich weinig genegen om daarin toe te stemmen. Men meent, dat de regering niet voorzigtig heeft gehandeld, door eene poging te doen ter uitoefening van de koninklijke prerogativen op eene wijze, die sedert 400 jaren niet is aangewend; dat zij wijders eene nieuwigheid in de constitutie van het Hoogerhuis tracht in te voeren door precedenten uit de tijden van Richard II. En men houdt het er voor, dat, wanneer het instellen der waardigheid van pair voor het leven zou moeten plaats hebben, dit bij wet moet bepaald en beperkt worden, maar niet van een verouderd prerogatief dient af te hangen.

— In Engeland begint men met toenemend nut de gele, grootbollige, zaadkorrelrijke zonnebloemen op de beste wijze te verbouwen en winstgevend te maken. Eerst oogsten de bijen uit hunne ontelbare kleine zaadbloesems (elke zaadkorrel heeft eene bijzondere) een overvloed van honig en was. De zaadkorrels geven, als lijnzaad behandeld, groote massa's van de beste olie voor tafelgebruik enz.; ook bijzonder geschikt voor schilders, die voor blaauwe en groene verwen geen betere olie kunnen vinden. Tot vermesting van gevogelte is er geen beter middel, dan zaad van zonnebloemen. De zeep van zonnebloemenolie is een voortreffelijk schoonheidsmiddel voor de huid, welke ze weeker, zachter en blanker maakt. Als baardzeep is ze de voortreffelijkste. Faisanten door dit zaad gevoed, krijgen een zachter, veelkleuriger gevederte. Het meel uit de zaadkorrels geeft het fijnste baksel en aan het brood eene grootere voedzaamheid, terwijl het ligter te verteeren is. Eindelijk krijgt men uit de plant de fijnste vezelen, die wegens hunne zijdeachtigheid in China menigvuldig onder de zijde gemengd worden. In groote menigte verbouwt men ze tusschen aardappelen, waar ze na het laatste behakken tusschen de voren 12 voeten van elkander worden geplant. In China verbouwt men honderdduizenden centenaars zonnebloemzaden, en bereidt er voedsel, en olie uit. De plant zou ook geschikt zijn om er papier van te maken.

— Gedurende het jaar 1855 hebben niet minder dan 1141 vaartuigen (te zamen 176,544 ton) op de kust van het Vereenigd Koningrijk schipbreuk geleden. Daaronder bevonden zich 863 Britsche, 11 koloniale en 116 vreemde schepen. Het aantal menschen, die daarin om het leven kwamen bedroeg 469, terwijl dit in 1854 1549, in 1853 589 en in 1852 920 beliep.

Duitschland.

In een der Duitsche dagbladen leest men: „In de achttiende eeuw kwam Rusland met het overige Europa slechts in aanraking door drie landen, uiterst krachteloos en in vervallen toestand, Zweden, Polen en Turkije. Het noordelijk tooneel, Polen daaronder begrepen, onderscheidde zich inzonderheid door de weinige geschiktheid der krachten, met welke aldaar aanmerkelijke resultaten konden verkregen worden. Het scheen voor Rusland gewenscht het zuidelijk tooneel in gelijken staat te zien. Daarop doelen de bekende gesprekken van Keizer Nikolaas. Daartoe scheen door de oprigting van Griekenland, door de onafhankelijkheid der Donau-landen eene aanmerkelijke schrede gedaan. Daarop zijn de gevaren der nabuurschap van Rusland en Oostenrijk voor den dag gekomen, gevaren, die, schoon in den aard der zaken gelegen, evenwel bij de alliantie van beide mogendheden op het congres van Niemirow (1737) eerst gebleken zijn, en welke, daarna door de Keizerin Maria Theresia zooveer gevreesd werden, terwijl de verwikkelingen der Europ'sche staatkunde Oostenrijk steeds op nieuw gedrongen hebben die zelfs te verergeren. In de Oostzee kon Pruissen de voordeelen der isolering van Rusland verminderen, maar zijne tegenwoordige maritime inrigtingen schijnen niet voldoende om dit doel in het oog te houden.

De vraag doet zich nu voor: zal of kan Oostenrijk zoodanige positie in de Zwarte zee aanvaarden?

Bij den vrede van Belgrado had Rusland zijn oogmerk, om de scheepvaart in de Zwarte zee te erlangen, nog niet kunnen bereiken, en Oostenrijk waren in opzig tot den nabuur en bondgenoot de oogen geopend. De oorlog van 1769 werd door Frankrijk ontstoken, om Rusland in Polen te verzwakken, maar hij sleepte Polen in het verderf, voerde Rusland aan den Dnieper, gaf aan zijne handelsschepen de vrije vaart op de Zwarte zee, aldra ook door de Dardanellen, en scheurde de Krim van Turkije af. De oorlog, dien 17*7 Katharina en Joseph, wier veroveringszucht de ondervinding in den wind sloeg, ondernamen, gaf aan Rusland. De Dniester, tot grens en onderwierp de Krim aan hetzelve. De vrede van 1812 heeft Rusland de Pruth tot grens en het regt tot de scheepvaart op den Donau verschaft, wijl Napoleon een tijd lang de hoop koesterde, met Rusland de heerschappij over Turkije te deelen, eene hoop waarvoor te Tilsit Pruissen prijs gegeven werd, en welke evenwel ver afwijkt van Frankrijks stelling in vroegeren tijd, namelijk 1733 vastgehouden. Vervolgens heeft Europa's gunst voor de Grieken bij den vrede van Adrianopel, 1829, Rusland geholpen aan de erkenning, dat zijne oorlogschepen den Donau, gevolgelijk ook de Zwarte zee, mogen bevaren, en de even tegenstrijdige als vruchtelooze begunstiging van den pacha van Egypte, 1833, bij het tractaat van Unkar Skelensi aan Turkije zelfs den dwang opgelegd om de Dardanellen tegen oorlogschepen te sluiten, en daarmede Ruslands alleenheerschappij op de Zwarte zee verzekerd. Bij dat alles is Oostenrijk inderdaad op het standpunt van den vrede van Belgrado gebleven, wijl zijne betrekkingen tot Europa en inwendige gesteldheid het niet veroorloofden zijne kracht te gebruiken. Zal men thans kunnen inhalen wat men eene eeuw lang verzuimd heeft? Frankrijk en Engeland, steeds geneigd om den invloed der landmogendheden te Konstantinopel tegen te werken, maar overigens bijna altijd tegen elkander overgesteld, hebben thans in het overwigt van Rusland de noodzakelijkheid van eendragt erkend, en zoeken Oostenrijks hulp. Zullen zij thans niet, wanneer Oostenrijks invloed niet vermogend genoeg is, het Oosten voor zich willen sluiten? En zal die coalitie van staten, wier belangen veelvuldig tegen elkander inloopen, tegen de eenheid van Rusland voortduren?

Het antwoord op de meeste dezer vragen is door de jongste gebeurtenissen gedeeltelijk reeds gegeven, maar men kan niet ontkennen, dat eene eindelijke volledige beslissing bezwaarlijk van het Parijsche congres te verwachten is. Dat Oostenrijk zijne taak volkomen begrepen heeft, daaraan valt weinig te twijfelen, en daarop schijnt ten laatsten het meeste aan te komen."

— Uit Visp (Zwitserland) wordt het volgende gemeld:

De aardbevingen hebben haar einde nog niet bereikt; met dagelijks toenemende angst zien de arme bewoners van het Rhone- en Visperdal de naderende lente te gemoet, daar men van de uitwerking van het warmere jaargetijde eene versterkte terugkeering van de treurige verschijnselen ducht. Bijna zeven maanden leven zij nu in dezen benaauwden toestand, daar sedert den 25sten Julij des vorigen jaars tot 17 Febr. de schokken met korte tusschenpoozen voortgeduurd hebben. Tot het einde des jaars zijn over de honderd aardbevingen opgeteekend geworden. Er verliep bijna geen dag, waarop men geen verschrikkend geraas, het beven en waggelen van den grond bemerkte. Met den aanvang des nieuwen jaars is er een korte

stilstand gekomen; en reeds gaf men zich over aan de troostvolle hoop, dat de natuurkrachten duidelijk rustig waren geworden. De geweldige, van vreesselijk onderaardsch gedonder verzelde schokken op den 7den en 9den Februarij, waarop sedert dagelijks zachtere bevingen volgden, hebben weder het gevaar getoond, waarin voortdurend onze landstreek zweeft. De tegenwoordige aardbevingen zijn overigens niet de eenigste welke onze landstreek beleefde; veel meer is Wallis bekend als een land, waarin bij herhaling en meermalen aardbevingen plaats hadden. Het volledigste berigt daarvan heeft Perrey gegeven; hij gewaagt van aardbevingen in Wallis in de 5e, 6e, 16e, 17e, 18e. en reeds van verscheidenen voor die van dit jaar in de 19e eeuw. Waarschijnlijk zullen ook in de hier niet vermelde eeuwen aardbevingen plaats gehad hebben, maar geene berigten daarvan tot ons gekomen zijn. De aardbevingen van de jaren 1755 en 1756, waarvan het hoofdtooneel Brieg, dus zeer nabij de plaats der tegenwoordige aardbevingen was, duurden over de vier maanden. De eerste schok werd waargenomen den 1sten November 1755, en wel in dezelfde ure waarin Lissabon op zoo vreesselijke wijze verwoest werd; de laatste is vermeld op den 7 Maart 1756. In dien tijd werden te Brieg en in de omstreken bijna dagelijks schokken met onophoudelijk gebeef van den grond met onderaardsch geraas waargenomen. De meeste huizen te Brieg werden gered, velen stortten in; de bewoners vlugtten op het veld, waar zij zich drie dagen en nachten ophielden; de aarde spleet op vele plaatsen, en uit de openingen welde warm en kokend water op; vele bergen barstten uiteen, hunne toppen en groote rotsblokken stortten naar beneden — dezelfde verschijnselen die zich bij de tegenwoordige aardbevingen tusschen Visp en St. Nikolaas voorgedaan hebben.

Een avontuur onder de Indianen.

Een noord-amerikaansch blad deelt het volgende verhaal mede, dat als een treffend voorbeeld van hooghartige zelfopoffering, algemeene opmerking verdient.

Het was op een togt der Gilas, dat luitenant Beall, nadat zijne manschappen zich op eene veilige plaats gelegerd hadden, zelf alleen op de jagt ging. Hij bereed zijn lievelingspaard, waarvan hij zich dien dag nog niet bediend had en dat nog geheel versch en vurig was. Ongeveer zes engelsche mijlen van de legerplaats had hij het geluk, een hert te schieten en hij was afgestegen, om het wild op te laden, toen hij op eenmaal een troep bereden Apatschen in het oog kreeg, die hem bespied hadden en woest op hem los kwamen stormen. Zij hadden waarschijnlijk het knallen zijner buks gehoord of er den rook van gezien, en waren zoo genaderd zonder dat hij het merkte; maar hij wist zeer wel, dat, als zij op deze naakte bergen, dat zij hun eigendom noemen, een afgedwaalden blanke aantreffen, zijn dood zeker is; — hij liet dus zijn wildbraad achter, wierp zich ijlings op zijn klein paard, op welks beproefde deugd hij zich verlaten kon, en stoof in stijgenden galop in de rigting van de legerplaats voort, gevolgd van de huilende wilden, die hun buit reeds zoo goed als zeker achtten; maar hoewel zij wel iets op hem wonnen, was de vlugteling vrij zeker overtuigd dat hij hun ontkomen zoude, niettegenstaande hunne paarden versscher waren dan het zijne. Zoo in volle gevoel van zekerheid, maar toch zijn wakker ros met kracht aanzettende, had luitenant Beall reeds de helft van den afstand, die hem van de zijnen scheidde, achter zich, toen hij, over de hoogte eens heuvels jagende, tot zijn schrik een van zijn eigen volk ontdekte, die te voet van de andere zijde de helling beklom. Hij was zijn officier gevolgd, om aan de jagt deel te nemen. Het zien van den luitenant, die als razend den heuvel kwam afhollen en het geschreeuw der Indianen, die van de andere zijde de hoogte op joegen, verrieden den armen mensch dadelijk, welk lot hem wachtte, en terwijl hij zich voor het paard wierp, riep hij uit: »O, heer Beall, red mij! Ik ben man en vader van zes hulpelooze kinderen." De luitenant, alhoewel op leven en dood rijdend, hield zijn paard staande, zat af en liet het den man over met de woorden: »Gij moet gered worden. Jaag, wat gij kunt, en zeg aan ons volk, dat zij althans mijn lijk komen begraven." Zoo scheidden zij — de ruiter met het uitzigt van te ontkomen, de officier, om den dood af te wachten, want de heuvel was geheel kaal, zonder ergens een sluiphoek aan te bieden, zoodat hij er slechts aan dacht, zijn leven zoo duur mogelijk te verkoopen. Met dit opzet haalde hij zijne pistool te voorschijn en, zich op den grond neerzettende, wachtte hij de wilden af, die in woesten ren over de hoogte van den heuvel kwamen jagen en toen, tot onuitsprekelijke verbazing van den luitenant, als dol hem voorbij en bij de helling neer renden, zonder hoogenaamd acht op hem te slaan. Inderdaad had niet een enkele van de Indianen hem opgemerkt; hunne oogen waren alleen maar op het paard en den ruiter gerigt, die zij drie mijlen ver vervolgd hadden; zij wisten niets van een voetganger, en de zittende gedaante van den luitenant scheen hun welligt slechts een steen of een van de geweldige cactussen toe, welke men op deze woeste gebergten veel vindt. In allen gevalle bleef luitenant Beall door een toeval, dat men bijna eene bijzondere beschikking der Voorzienigheid tot zijne redding noemen konde, geheel onopgemerkt, en in 't naastvolgend oogenblik waren de Apatschen hem uit het gezigt, daar zij paard en ruiter naar de legerplaats vervolgden. Deze laatste bragt er te naauwernood het leven af, daar de Indianen hem, voor dat hij de legerplaats bereikte, zoo na op de hielen waren gekomen, dat zij hem eenige ligte pijlwonden toegebragten. Wat luitenant Beall betreft, deze draalde niet, van zijn ongehoopt geluk gebruik te maken. Een omweg nemende, gelukte het hem, de legerplaats ongeveer op 't oogenblik te bereiken, dat de arme drommel, dien hij gered had, met andere kameraden op weg wilde gaan, om zijn ligchaam op te zoeken en eene eerlijke begrafenis te verschaffen.

Het zou overbodig zijn, over zulk een handelwijze veel te zeggen, het is eene daad, welke in de herinnering der menschheid verdient voort te leven, als schitterende wapenfeiten en bloedige overwinningen lang vergeten zijn.

Gemengde Berigten.

In een werk, getiteld: »*Partnership with limited Liability*," London, Effingham Wilson 1848, bevattende een overzigt van den handel en de nijverheid in Nederland over de laatste 50 jaren, vindt men eene merkwaardige bijdrage tot de geschiedenis der katoen nijverheid daar te lande:

In 1764 rigtte de Oost-Indische compagnie eene petitie aan het parlement, verzoekende door vreemden katoen te mogen laten drukken, ten einde het naar Afrika uit te voeren, daar de katoen, die zij uit Indie trok, te fijn was. In het volgende jaar werd dat verzoek toegestaan en een Hollander, Voortman genaamd, kwam over om Calicots te drukken; daar hem echter geene vergunning werd verleend om Indisch katoen voor de markt in Engeland te drukken, keerde hij naar Wezep (Weesp), in zijn vaderland terug. Een zijner Hollandsche arbeiders huwde zekere jufvrouw Story, van Carlisle, wier vader in 1766 overleed. Hare twee broeders bleven alzoo in jeugdigen ouderdom als weezen achter en zij wist hen te Weesp in eene fabriek te besteden, waar zij zich gevestigd had. Zij werden beide katoendrukkers. Omstreeks het jaar 1788 werd Benjamin Story, de oudste broeder, door Keizer Joseph II uitgenoodigd naar Belgie (destijds de Oostenrijksche Nederlanden) over te komen, met zijnen meester den heer Clement, om er eene katoendrukkerij op te rigten. Hij vestigde zich daar en overleed in 1832 te Brussel in den ouderdom van 86 jaren als eigenaar van de grootste katoendrukkerij, tegenover het paleis van Laeken. De bovengenoemde Hollander had het privilegie verkregen om in Engeland ten dienste van de Oost-Indische compagnie, Indische Baftas en Salempores te drukken, onder voorwaarde van die uit te voeren; maar zij mogten niet in Engeland verkocht worden. Ten einde zich te verzekeren dat zij uitgevoerd werden en niet in Engeland verkocht stempelden de ambtenaren van de belasting elk stuk goed, waarvoor six pences (ƒ 0,30) de yard belasting gevorderd werd, hetgeen echter bij den uitvoer werd gerestitueerd. Nadat de fabriek te niet gegaan was en de drukker Engeland had verlaten, werd de ambtenaar van de belasting, die de stukken had gestempeld, naar Lancashire gezonden en gelukkig voor een van de eerste mannen van onze eeuw vestigde hij zich te Blackburn, in de herberg de Zwarte Os, toen door den heer Yates gehouden. Terwijl hij de calicots voor den uitvoer had gestempeld, had de ambtenaar van de belasting eenige kennis van de katoendrukkerij verkregen. Hij had geleerd dat houtblokken, waarop bloemen uitgesneden waren, afdrukken konden nalaten op katoen, dat eerst in bijtend vocht, zijnde eene oplossing van ijzer was gedompeld. De herbergier van den Zwarten Os, met een ander persoon en de ambtenaar begonnen (in het geheim) te Blackburn calicots te drukken, omstreeks het jaar 1766, met eenige van Voortman gekochte blokken. Die »andere persoon" was de grootvader van sir Robert Peel, die als staatsman en financier eene der belangrijkste plaatsen onder de wetgevers en regenten van Groot-Brittannie heeft ingenomen, en die er steeds trotsch op was uit het volk te zijn gesproten. De ambtenaar van de belasting huwde eene dame uit eene der eerste familien te Lancashire en hij legde door zijnen natuurlijken aanleg, ondersteund door zijne familiebetrekkingen, den grond tot eene der grootste fortuinen in het rijk, benevens dien van een tak van fabrikaadje en handel, waarin thans en sedert langen tijd reeds veel kapitaal, arbeid en ondernemingsgeest is besteed. Wij overdrijven niet wanneer wij beweren, dat bijna drie millioen ponden sterling verdiend werden door de familien van de twee personen die zoo als wij aangetoond hebben, voornamelijk de katoenfabrijken in Engeland hebben opgerigt. Daar »industrie" steeds het motto en het beginsel van het geslacht Peel is geweest, is er niets verwonderlijks in, dat zij er ook de grootste voordeelen van hebben getrokken. Dit is de oorsprong van alle katoendrukkerijen in Groot-Brittannie.

— Over de snelheid der bewegingen der golven van de zee meldt de *Boston Atlas*: »Bij de groote aardbeving, die op den 23sten Dec. 1854 het Russische fregat *Diana* in de haven van Simoda vernielde, werd de haven

verscheidene malen door aankomende en afgaande golven gevuld en geledigd. In San Francisco en San Diego hebben de Vereenigde Staten zoogenaamde zelfteekenende vloedmeters opgerigt die het klimmen der golven naauwkeurig aangeven. In San Francisco, 4800 Engelsche mijlen gelegen van het tooneel der aardbeving, kwam de eerste kolossale golf 12 uren 16 minuten later aan, dan zij de haven van Simoda verliet, zoodat zij zich met eene snelheid van 6⅓ Engelsche mijl per minuut over den Oceaan had bewogen. De eerste golf bewerkte in San Francisco eene verhooging van den waterspiegel van 7/10 voet, die een half uur aanhield. Er volgden toen nog 7 andere, maar minder sterke golven met een uur tusschenruimte. In San Diego werden dezelfde verschijnselen opgemerkt, hoewel de golven daar later aankwamen en den waterspiegel minder veranderden.

— De Times verhaalt, uit een Amerikaansch blad, het volgende:

„Voor eenige weken kwamen twee vrolijke Kentuckiers een hotel te Cincinnati binnen om er den nacht door te brengen. Zij vonden er een slapenden neger, en besloten zich te vermaken, door op zijne zwarte huid den inhoud van eene met kampher-olie gevulde lamp uit te gieten. De vlam kon niet worden uitgebluscht, alvorens de olie geheel verbrand was. Het lijden van het ongelukkig slagtoffer dier barbaarsche vermakelijkheid, barbaarscher dan de strafoefeningen van Nero, is niet te beschrijven. Men kan volstaan met te zeggen, dat de slaaf eerst stierf na veertien dagen de vreesselijkste folteringen verduurd te hebben. Geen onderzoek is echter ingesteld. De beide jonge lieden betaalden 1200 doll. schadeloosstelling aan den eigenaar van den slaaf en daarmede was de zaak uit."

— Men leest in de *Gazette de Lyon*:

„De slaapkamers van twee rijke lieden grensden aan elkander. De heer de V. die zijne nachten in de clubs enz. doorbragt, kwam ten half zes ure te huis en ging te bed. De heer de Z. stond ten zes ure op en plaatste zich voor zijne piano. Hij was een dol liefhebber en verwoed componist. De heer de V. smeekte om genade en verzocht den musicus den wijzer van zijn enthousiasme drie of vier uren achteruit te zetten. De heer de Z. antwoordde vrij scherp dat zijn enthousiasme uitnemend goed geregeld was. De nachtbraker vervoegde zich bij den commissaris van politie. Men lachte hem in het gezigt uit en raadde hem vroeg naar bed te gaan. Hij had een huurcedel voor zes jaren; hij wilde het ander vertrek huren. De heer de Z. had er een voor vijf jaren. Dit kon geen vijf jaren zoo voortgaan. Hij wilde den musicus uitdagen, doch vernam dat deze eene kwaal had en sedert zes maanden zijne kamer niet had kunnen verlaten. Hij liet eenige matrassen tegen den muur van zijn vertrek opstapelen. De lage toonen kwamen als hooge tot zijne ooren. Hij liet zijn pikeur op een jagthoorn blazen. De heer de Z. liet hem dagvaarden, en hij werd veroordeeld — aangezien men slechts op vleeschdagen op den jagthoorn mag blazen. Hij nam eene hamer en klopte tegen den muur. De heer de Z. wachtte tot dit spel zijn buurman en diens bediende vermoeide, en ging daarna weder de piano bespelen. Met dit alles sliep de heer V. niet. Hij moest om den pianist tot eene capitulatie te brengen, een middel vinden dat lang zou werken, dat altijd zou werken en waarvoor hij in geene aanraking met de politie zou komen. Op zekeren dag ging er een orgel voorbij zijn venster. Een lichtstraal drong door de nevelen van zijn wanhopig gemoed. Hij kocht het speeltuig van den Savoyaard. Het was op den togt over den berg Cenis bevrozen en sedert niet gestemd. De heer de V. liet het in verband brengen met een spitdraaijer, die acht dagen kon loopen zonder opgewonden te worden, en plaatste toen den geheelen toestel in zijn slaapvertrek. De heer de Z. hield het negentien uren uit. Toen zond hij een parlementair. Men antwoordde hem, dat zijn buurman voor acht dagen naar buiten gegaan, was en de sleutel van zijn vertrek had meêgenomen. De heer d. Z. tracht nu de vernietiging van zijn huurcedel te bewerken. Het orgel speelt immiddels voort."

Producten Handel.

Bij inschrijving verkocht:

Kakao. Den 10den dezer, van plant. Caledonia ½, 32 balen a 21,1 c.
Idem, van plantaadje Concordia, 27 balen a 21,1 c.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Anna Elisabeth, kapt. Teensma, adres bij J. G. Fonseca Fz. Sluit 12 dezer.

Urania, kapt. C. J. Stapert, adres bij Gebrs. Samson. — Vertrekt 30 dezer.

Texel, kapt. H. J. Hubert, adres bij Gisius en Co.

Noord Holland, kapt. F. C. Overeem, adres bij F. P. Bouguenon.

Plata, kapt. J. H. Henning, adres bij F. P. Bouguenon.

Jan Visser, kapt. Driest, adres bij M. M. Curiel.

Anna, kapt. Hilbrands, adres bij M. D. Huidekoper.

Amicitia, kapt. Wijgers, adres bij Gisius en Co.

Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Faverelj.

Johanna Maria, kapt. Schaap, adres bij Gebrs Reelfs.

ADVERTENTIEN.

(4952) De ondergeteekende heeft bij Notarieële Acte van heden, gerevoceerd de Procuratien door haar vroeger uitgebragt op den Heer H. WRIGHT, tot de waarneming harer belangen, en tot de Administratie van *een negende* aandeel in de Plant. *BOXEL* en *MARY'SHOPE*, haar toebehoorende.

Paramaribo, den 9 April 1856.

ANNE HYNES.

A. G. DE BOOM

is verhuisd en thans woonachtig aan de *Steenbakkerij straat*, La. C. No. 187, over het Collegie van den Heer J. HECHT. (4468)

H. LYON & CO.

zullen in den loop der aanstaande week bij publieke veiling doen verkoopen

de *Steenfabriek*,

gelegen aan het gedolven Kanaal, van *Saramacca*. — De inventaris en koopconditien liggen ter *visie* ten hunne pakhuize. (4950)

(4469) De ondergeteekende, de affaire van den Heer C. R. BERNER voor zijne rekening overgenomen hebbende, recommandeert zijne **GOEDEREN** tot *verminderde prijzen*, mits a CONTANT, aan het geacht publiek; voorts berigt hij dat hij per kapt. WIJGERS ontvangen heeft de bekende *extra kwaliteit*

Haantjes Bier.

Paramaribo, den 9 April 1856.

L. SCHMIDT.

J. C. TELTING JGZ. & Co.

hebben ontvangen per Kapitein K. B. Wijgers

Leidsche **BOTER** in 14 ponds vaatjes, HAMMEN, *kwart* tonnen Rookspek, dito *extra* Zoutvleesch, vaatjes Saucijsjes en Worst, flesschen Rolpens in Wijn Azijn, Aardappelen, vaatjes gezouten Paling, gerookte Ossentong, Rookworst in Reuzel; in blikken: Kalfs en Ossen Gehak, kalfs Karbonade, Lams Cotteletten, Eendvogels, Taling, hout Snippen, Zweserikken, Keulsche Gehak, Hazen Peper, Kalfs Rollade, dito Ragout, dito Polet, Ossen Beefsteak, gebraden Vinken, gebakken Baars, dito Paling, *versche* Kreeften, gestoofde Paling, *versche* en gerookte Zalm, Brusselsche Spruitjes, Peulen, Capucijnders, Tuinboontjes, Dop-Erwten, Bloemkool, Asperges; — groote flesschen ingelegde witte en roode Kool, Andijvie, *halve* amen en pullen *PATENT-OLIE*, Paarden Haarzeeften, enz., groene en capucijnder *ERWTEN*, bruine *BOONEN*, nesten gelakte Trommels; een assortiment mans, vrouwen en kinder **SCHOENEN, LAARZEN** en **PANTOFFELS.**

Nog in voorraad:

Diverse soorten *Madera*, *Malvoisie*, *Tinta*, *Chipres*, *Port a Port*, *Rhijn*, ordin. en fijne soorten *Bordeaux Wijnen*, extra *Cognac*, Holl. en Fransche *Likeur*, roode en groene kelders *Genever*, *Selterswater*, Wijn en dragon *Azijn*, wijn, bier, pullen en Stoopenkurken, Kanarizaad en meer andere *GOEDEREN*.
[4951]

(4471) *S. f.* Lakensche **ROKKEN, PALETOTS** en **BROEKEN**, kleurhoudende *STOFFEN* voor Jassen, Broeken en Vesten, wit en gekleurd PIQUE.

Gouden *MEDAILLONS* en *OORRINGEN*, Strooken, Kragen, etc.; aangebragt per Kapt. Groenewoud en verkrijgbaar bij JULIUS MEIJERS.

Te bekomen bij

J. H. SWARTSMAN:

***Versche* Provisien,**

Allerhande soorten **SCHOENEN**, de welbekende *Palmoreal SIGAREN*, pullen Patent Olie.

De **GOEDEREN** worden niet afgeleverd, dan tegen *CONTANTE BETALING*.

(4470) *Paramaribo, den 9 April 1856.*

Aangebragt

per *Amicitia*, kapt. WIJGERS:

Versche *PROVISIEN* en *DRANKEN*,

Te bekomen bij

(4949) A. LEVI.

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**